

prima instanță - (Judecătoria Centru mun. Chișinău) N. Mazur
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

ÎNCHEIERE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, Comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Dobre Lilia,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dobre Lilia împotriva Academiei de Științe a Moldovei și Întreprinderii de Stat „Cadastru” cu privire la anularea deciziei și radierea acesteia din Registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Dobre Lilia și s-a menținut hotărârea judecătorei Centru mun. Chișinău din 09 februarie 2015,

c o n s t a ț ă :

La 24 mai 2013, Lilia Dobre s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Academiei de Științe a Moldovei și Întreprinderii de Stat „Cadastru” solicitând anularea deciziei Academiei de Științe a Moldovei din 14 decembrie 2013 prin care s-a dispus crearea a trei imobile separate, cu radierea acesteia din Registrul bunurilor imobile și cu menținerea numărului cadastral anterior asupra imobilului ce-i aparține cu drept de proprietate comună și anume: 5511000001 și obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” să radieze înregistrarea din Registrul bunurilor imobile a deciziei sus indicate, cu revenirea părților la poziția inițială și menținerea numărului cadastral anterior.

În motivarea acțiunii a invocat că nu este de acord cu decizia Academiei de Științe din Moldova din 14 decembrie 2012 și înregistrarea acesteia în Registrul bunurilor imobile, precum și cu răspunsul nr.823-08/6 din 25 aprilie 2013, deoarece le consideră ilegale și lipsite de temei juridic.

La 20 martie 2013 s-a adresat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu o cerere prin care a solicitat eliberarea extrasului din Registrul bunurilor imobile privind imobilul cu nr. cadastral 5511000001, și anume casa de locuit amplasată pe adresa mun. Chișinău, com. Băcioi, str. Dacia, 58/3 ce-i aparține cu drept de proprietate.

Susține că Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău i-a comunicat că nr. cadastral al imobilului a fost modificat, dat fiind faptul că a fost înregistrată o decizie de formare a bunului imobil.

În urma solicitării eliberării copiei deciziei, a aflat că bunul imobil cu nr. cadastral 15511103130 în mărime de 15,4894 ha, prin decizia Academiei de Științe a Moldovei a fost separat în trei bunuri – unul cu suprafața de 13,2199 ha cu nr. cadastral 5511103130 și alte două terenuri cu suprafața de 1,8895 ha și 0,38 ha, la care nu a fost indicat niciun număr cadastral, acestea fiind revăzute doar în ștampilele Oficiului Cadastral Teritorial.

Mai menționează că casa de locuit, ce-i aparține cu drept de proprietate, a fost inclusă fără voința sa și a membrilor familiei sale, în bunul imobil cu nr. cadastral 5511103.132, iar decizia dată nu i-a fost adusă la cunoștință.

Casa de locuit ce-i aparține, înregistrată la Oficiul Cadastral Teritorial în anul 1999 cu nr. cadastral 5511000001, a fost întărit și un teren de pământ cu suprafața de 0,06 ha, care la momentul de față nu este indicat în baza de date a Oficiului Cadastral Teritorial după imobilul cu nr. cadastral 5511103.132.

Invocă că la 15 aprilie 2013 a expediat în adresa Academiei de Științe a Moldovei, Întreprinderii de Stat „Cadastru” și Agenției Relații Funciare și Cadastru cereri prealabile, prin care a solicitat anularea deciziei Academiei de Științe a Moldovei din 14 decembrie 2013 și a radia înregistrarea din Registrul bunurilor imobile a acesteia.

Însă la 25 aprilie 2013, Academia de Științe a Moldovei i-a dat răspuns prin care a refuzat anularea deciziei, iar ÎS „Cadastru”, cât și Agenția Relații Funciare și Cadastru nici până în prezent nu au dat vreun răspuns.

Consideră că Academia de Științe a Moldovei prin decizia sa din 14 decembrie 2012 a admis o încălcare gravă a legislației în vigoare, emițând-o unilateral, cu încălcarea intereselor celorlalți proprietari, iar Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău a încălcat legislația prin înregistrarea deciziei menționate în Registrul Bunurilor Imobile. Își întemeiază pretențiile în baza Legii nr. 1543 din 25 februarie 1998, Ordinului nr. 140 din 06 august 2012 al Agenției Relații Funciare și cadastru privind aprobarea instrucțiunii cu privire la modul de elaborare și actualizare a planurilor cadastrale și geometrice, Instrucțiunii din 22 iunie 2005 a Agenției Relații Funciare și Cadastru cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, art. 14 -17 din Legea contenciosului administrativ.

Prin hotărârea judecătoreii Centru, mun. Chișinău din 09 februarie 2015 acțiunea înaintată de Dobre Lilia a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Dobre Lilia, la 09 februarie 2015 a depus apel nemotivat, ulterior la 20 mai 2015 a depus apel motivat solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii judecătoreii Centru mun. Chișinău din 09 februarie 2015 și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată înaintată de către Dobre Lilia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 a fost admis apelul declarat de Lilia Dobre, casată hotărârea primei instanțe și emisă o hotărâre nouă prin care a fost admisă acțiunea, anulată decizia Academiei de Științe din Moldova din 14 decembrie 2012 cu privire la formarea bunului imobil, prin care s-a decis separarea bunului imobil cu nr. cadastral 5511103130 în mărime de 15,4894 ha în trei bunuri conform proiectului.

A fost obligată Întreprinderea de Stat „Cadastru” să radieze din Registrul bunurilor imobile modificările înregistrate în baza deciziei Academiei de Științe a Moldovei din 14 decembrie 2012, cu menținerea numărului cadastral anterior asupra imobilului și anume 5511000001.

La 15 aprilie 2016, Întreprinderea de Stat „Cadastru” a declarat recurs împotriva deciziei instanței, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei recurate cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016 s-a admis recursurile declarate de Întreprinderea de Stat „Cadastru” și Academia de Științe a Moldovei.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Liliei Dobre împotriva Academiei de Științe a Moldovei și Întreprinderii de Stat „Cadastru” cu privire la anularea deciziei și radierea acesteia din Registrul bunurilor imobile, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Dobre Lilia și s-a menținut hotărârea judecătorească Centru, mun. Chișinău din 09 februarie 2015.

La 27 ianuarie 2017, Dobre Lilia a declarat recurs împotriva hotărârii judecătorești Centru mun. Chișinău din 09 februarie 2015 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, solicitând casarea acestora și emiterea unei noi decizii de admitere a pretențiilor înaintate.

Recurentul a depus cerere de recurs în temeiul art. 432, alin. (2), lit. a) și b) Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția instanțelor ierarhic inferioare, fiind adoptată cu interpretarea eronată a circumstanțelor de drept și de fapt, concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sânt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Susține recurentul că concluziile instanțelor ierarhic inferioare sunt eronate și greșite. Întru susținere cererii de chemare în judecată au fost prezentate probe care atestă faptul că terenul aflat în gestiunea Academiei de Științe are destinație pentru construcție și nicidecum destinație agricolă, însă acestor probe nu le s-au dat nici o apreciere.

În opinia recurentului litigiul a fost examinat superficial și părtinitor de către instanța de apel.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 01 decembrie 2016.

Potrivit scrisorii de comunicare copia deciziei a fost expediată părților la 16 decembrie 2016 (f.d. 25 Vol. II), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

Potrivit prevederilor art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost depusă la 27 ianuarie 2017, respectiv recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și

de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Dobre Lilia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Dobre Lilia, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari